

PDF PRIPREMA

UPUTSTVO ZA PRIPREMU PDF FAJLOVA

BALATON ŠTAMPA doo

ADDRESS:

**Bogdana Šuputa 73
21000 Novi Sad
Serbia**

PHONE:

**+381 21 / 504 666
+381 21 / 504 722
+381 21 / 505 825
FAX:
+381 21 / 504 724**

MAIL:

office@balatonstampa.com

WEB:

www.balatonstampa.com

OPŠTA PRAVILA	3
PRIPREMA U PROGRAMU CORELDRAW	5
Izrada pripreme u programu CorelDRAW	5
Importovanje (ubacivanje) objekata koje CorelDRAW ne može da menja	6
Provera pripreme	7
Izrada PDF fajla u programu CorelDRAW	9
PRIPREMA U PROGRAMU ADOBE ILLUSTRATOR	13
Izrada pripreme u programu Adobe Illustrator	13
Importovanje (ubacivanje) objekata koje Adobe Illustrator ne može da edituje	15
Provera pripreme	16
Izrada PDF fajla u programu Adobe Illustrator	17
PRIPREMA U PROGRAMU ADOBE INDESIGN	21
Izrada pripreme u programu Adobe InDesign	21
Ubacivanje objekata koje Adobe InDesign ne može da edituje i provera pripreme	22
Izvoz u PDF	25
IDEALNA PRIPREMA	28

1. Ukoliko boja ide do ruba stranice, ne zaboravite obrez! Obrez je dodatni obojeni prostor koji će biti odrezan posle štampe tokom dorade. Obrez nije potreban ako kolor ne postoji na rubovima. Minimalan obrez je 2mm, poželjno je 3mm. Uvek naznačite koliki je obrez! (Slika 1 i 2).

Slika 1
Neobrezan slog

Slika 2
Deo sloga koji će "nestati" pri opsecanju u doradi (linije pokazuju pravac rezanja)

2. Uvek koristite CMYK sistem boja! To se odnosi na sve elemente stranice - slova, vektorske crteže ili bitmape (slike). Konverziju i korekciju fajla (ukoliko je potrebno) treba obaviti pre uvlačenja u drugi fajl i izrade PDF-a.

Upotreba posebnih (Spot) boja je uvek moguća ali poskupljuje štampu. Postoje slučajevi kada je bolje koristiti spot boje, npr: štampa zlatom ili srebrom, boje koje ne postoje u CMYK sistemu boja, velike površine jedne uniformne boje ili potreba da se štampa tačno određenim bojama (kada se boje određuju pomoću HKS ili Pantone skale).

U slučaju posebnih boja, potrebno je naznačiti koje su boje u pitanju (npr: Pantone Blue 072C).

3. Optimalna gustina bitmapa je 300dpi za CMYK i Grayscale bitmape, te 1200dpi za crno-bele (1-bit) bitmape. Veće vrednosti od ovih proizvode nepotrebno veće fajlove, dok vrednosti manje od ovih mogu da prouzrokuju pojavu vidljivih piksela (efekt "mozaika"). (Slika 3 i 4).

Slika 3
Optimalna rezolucija bitmape

Slika 4
Bitmapa u preniskoj rezoluciji i efekt "mozaika"

4. Ukoliko koristite Color Management, obavezno naznačite da se kolor profili ubacuju u fajl (embed). Ukoliko nemate mernu opremu, najbolje je Color Management isključiti pre početka izrade pripreme! Ne zaboravite da podesite ili isključite Color Management u svim programima koje koristite za izradu pripreme. Boje koje prikazuje računar na kojem je Color Management uključen i nepodešen nisu verodostojne. Tada je nemoguće garantovati rezultate štampe.
5. Na kraju izrade pripreme bi bilo dobro da se sva slova pretvore iz teksta u grafiku, tako da je tekst nemoguće editovati. Tako je priprema zaštićena od menjanja i ne morate voditi računa o dostavi fontova ili uključivanju fontova u PDF fajl. Naravno, to znači da je nemoguće izvršiti korekcije ukoliko se primeti slovna greška.

Drugi način je da se dostavi PDF kod kojeg je tekst još uvek tekst (a ne outline). Poželjno je dostaviti i font kojim je rađen za slučaj potrebe i korekcije.
6. Izvršite proveru svih tekstova pre exporta u PDF fajl, pogotovo brojevi telefona, adrese, web i e-mail adrese, hemijski i biološki sastavi i slično. Dobro je da naručilac posla izvrši proveru podataka.
7. Nikada nemojte koristiti boju sastavljenu od tri ili četiri CMYK komponente za sitan tekst.
8. Poželjno je da dostavljena priprema ima popratni dokument u elektronskom obliku (fajl uz pripremu ili e-mail) ili na papiru. Treba da bude naznačen: neobrezani (format štampe) i obrezani (konačni) format pripreme, broj boja i oznake posebnih boja, broj stranica (kod višestraničnih priprema) i drugi relevantni podaci koji mogu imati uticaja na pripremu, štampu ili doradu.

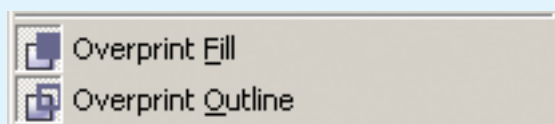
PRIPREMA U PROGRAMU CORELDRAW

IZRADA PRIPREME U PROGRAMU CORELDRAW

Fajl mora biti izrađen tako da svi objekti koji imaju fill i/ili outline 100% crne imaju zadane Overprint Fill i/ili Overprint outline attribute posebno za svaki objekt. To se radi na sledeći način:

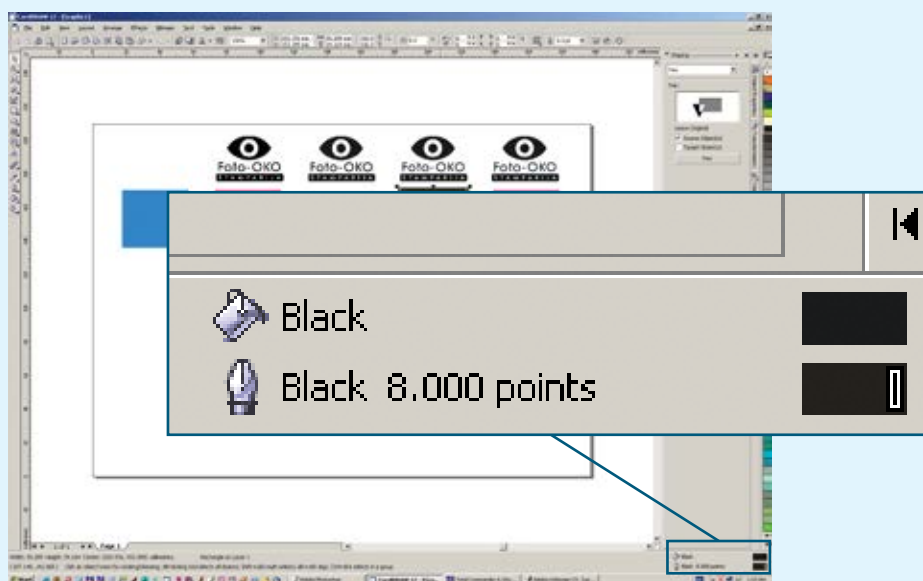
1. Selektujte objekt koji ima **100% crni Fill** ili **Outline**, a zatim kliknite na selektovani objekt desnim dugmetom miša da bi dobili kontekstni meni.
2. **Zadajte Overprint** Fill ako je Fill 100% crna i/ili Overprint Outline ako je Outline 100% crna.

Zadavanje
Overprint-a

3. Proverite da li je postavljen željeni overprint tako što ćete na status baru u prikazu boje videti jedan mali pravougaonik. Na slici je prikazan fill bez zadanog overprinta, dok outline ima overprint.

Provera
Overprint-a

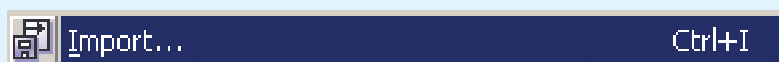
4. Isti postupak se primenjuje i kod drugih pokrivnih boja, kao što je npr. zlato, prema potrebi.

Na ovaj način možete uraditi proširivanje objekta ako radite pripremu za specifične vrste štampe. Proširivanje površine boje se radi da bi priprema bila tolerantnija na greške u upasivanju u štampi. Izvodi se tako da se na postojeći objekt bez outline-a doda outline u istoj boji kojem se zada Overprint Outline. Dodatni kolor se računa kao polovina debljina outline-a (jer CorelDRAW liniju širi iz sredine na obe strane). Kolika će biti debljina, zavisi o specifičnim potrebama i tehnologiji štampe.

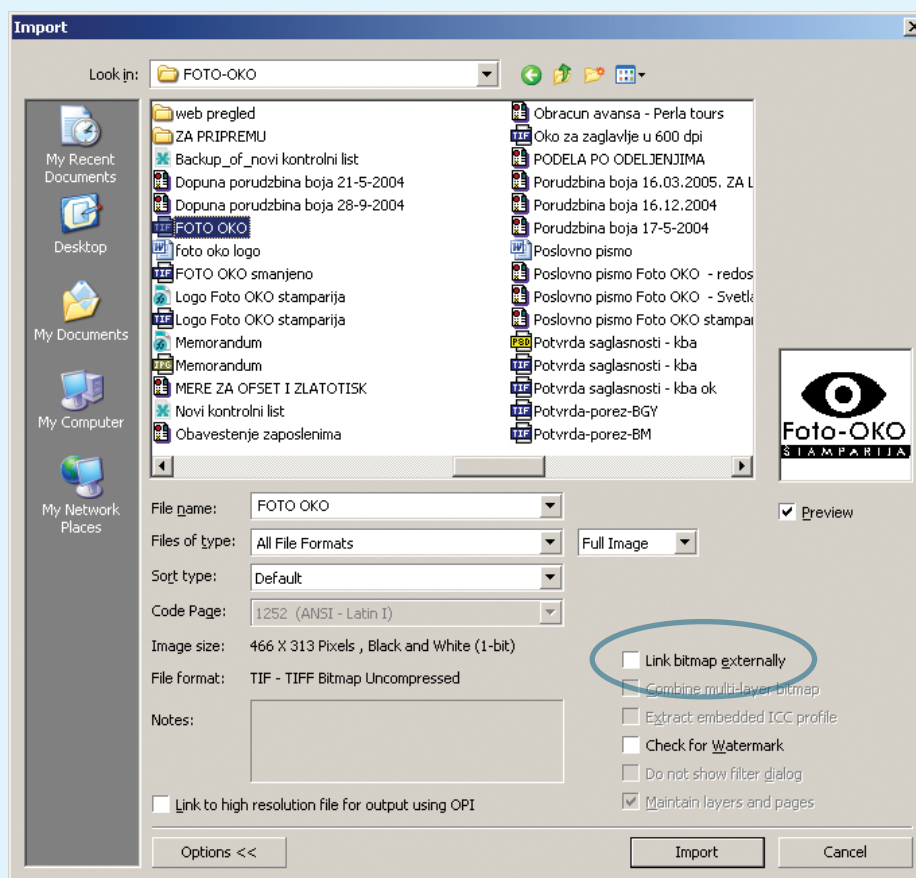
CorelDRAW je poznat i po tome da neretko ne može da korektno odštampa gradijente boja ("ferlauf") - dolazi do pojave "bandinga" ili naglih (stepenastih) prelaza. Preporučujemo da gradijente uradite u programima za obradu bitmapa onako kako biste ih uradili u CorelDRAW-u, pa ih ubacite u crtež.

IMPORTOVANJE (UBACIVANJE) OBJEKATA KOJE CORELDRAW NE MOŽE DA MENJA

Objekti koje CorelDRAW ne može da menja se mogu ubaciti pomoću komande Import iz File menija. Bitno je da su importovani fajlovi uključeni u pripremu BEZ linkovanja (linkovanjem se slika ne uključuje u fajl, već se koristi sa diska i mora se posebno snimiti radi transporta). Linkovanje smanjuje Corel-ov fajl, ali se dešavaju komplikacije kada ljudi zaborave da snime linkovane fajlove ili snime pogrešnu verziju linkovanog fajla u prikupljanju fajlova za prenos do štamparije. Zbog toga je potrebno da **fajlovi budu importovani bez linkovanja**.

Obratite pažnju da je opcija "Link bitmap externally" isključena

Napominjemo da se ubačeni fajlovi ne povećavaju (ne rastežu), jer dolazi do ukрупnjavanja piksela i stvaranja efekta mozaika. Skupljanje bitmape ne utiče na kvalitet.

Kad god je moguće, tekst ne stavljajte u bitmape, uradite ih u CorelDRAW-u. Vektorski tekst je precizniji i lakši za maipulaciju, dok se više efekata može uraditi u programima za obradu bitmapa.

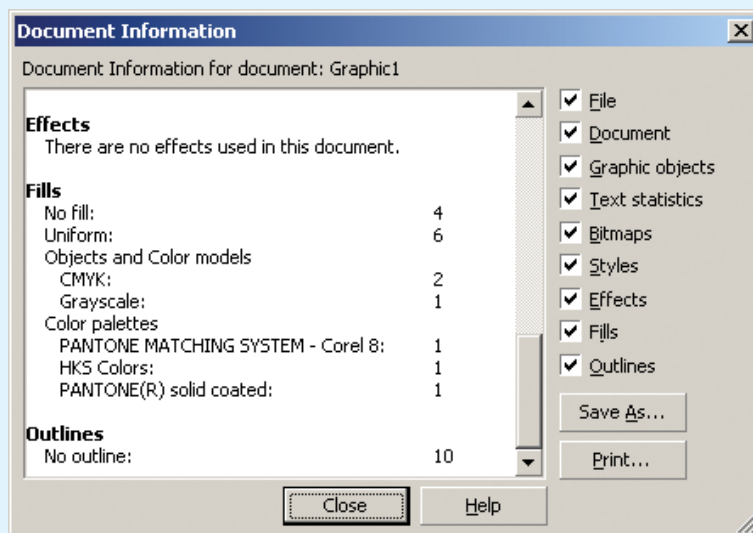
PROVERA PRIPREME

Kontrola upotrebljenih boja i bitmapa se vrši komandom **Document Info** iz File menija. Tu takođe kontrolišemo da li su slike linkovane ili su deo fajla (embedded) i u kome su kolornom sistemu.

Zavisno o željama, posebne boje se mogu štampati kao posebne boje (što poskupljuje štampu) ili razložiti na CMYK boje (takve boje su približne boji koju ste zahtevali, ali nisu identične i često nemaju isti efekt). Ponekad je rad sa dodatnim bojama neophodan, ako su u pitanju velike uniformne površine jedne boje, boja koja nije osnovna u CMYK sistemu boja ili boja koja ne može da se dobije iz CMYK-a (npr: ofset zlato, Pantone boje).

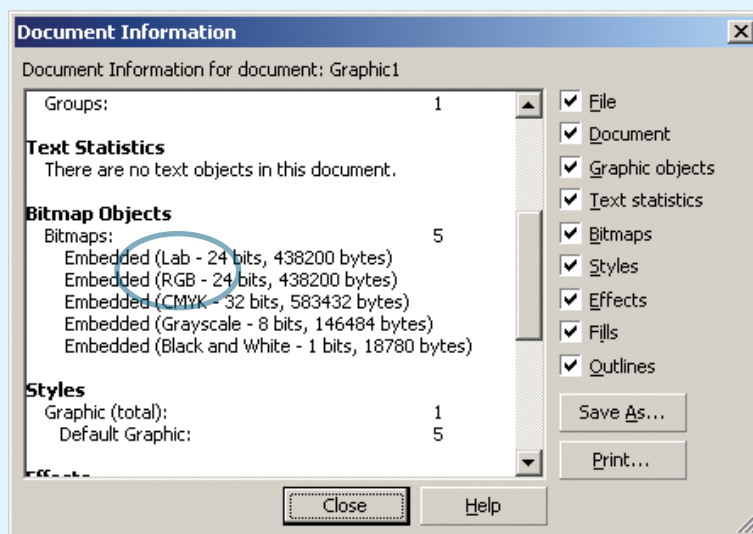
OK!

Kontrola
upotrebljenih boja

LOŠE!

* Bitmape
obavezno moraju
biti u CMYK,
Grayscale ili
Bitmap kolornim
prostorima

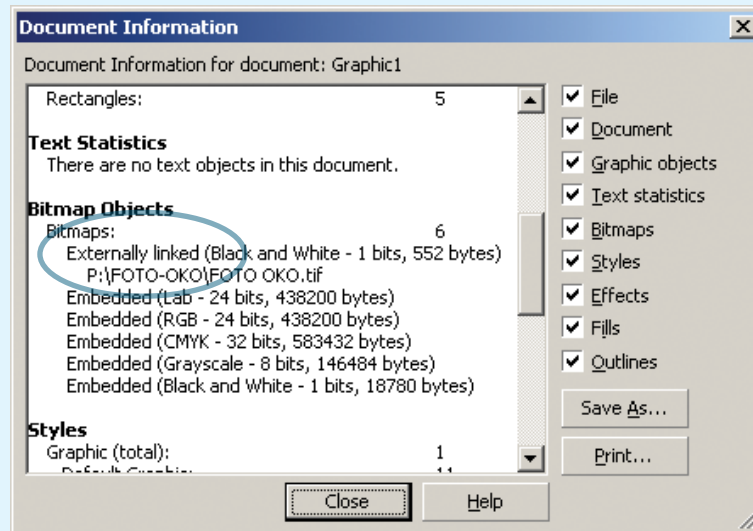

Bitmapi (slike) obavezno moraju biti u CMYK (kolor), Grayscale (bela-siva-crna) ili Bitmap (crno-belo) kolornim prostorima. Jedino tada postoji sigurnost u rezultat. CorelDRAW može da koristi RGB slike (kakve daju npr. digitalni foto-aparti) i da ih pri štampi ili izvozu konvertuje u CMYK, ali nikada niste sigurni u rezultat takve konverzije.

Zato se konverzija u CMYK (kolor), Grayscale (bela-siva-crna) ili Bitmap (crnobelo) vrši pre importovanja (ubacivanja) slike u pripremu.

LOŠE!

* Sve slike moraju biti ubačene kao deo fajla (embedded). Slike koje su linkovane se moraju ponovo ubaciti

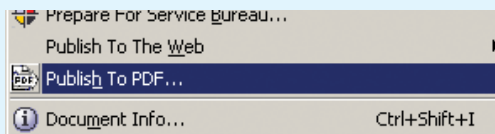
CorelDRAW ne pruža informacije o gustini bitmapi (da li je 300DPI i više za kolor i grayscale bitmapi; za crno-bele bitmapi je potrebno 1200DPI). To se mora prekontrolisati u programu van CorelDRAW-a, npr. Adobe PhotoShop.

Takođe, sve slike moraju biti ubačene kao deo fajla (embedded). Slike koje su linkovane se moraju ponovo ubaciti. Najlakše ćete to obaviti tako da zapišete sve parametre linkovane bitmapi (koordinate, dimenzije, ugao, itd.), obrišete je, importujete bitmapu bez linkovanja i zadate sve parametre koje ste zapisali.

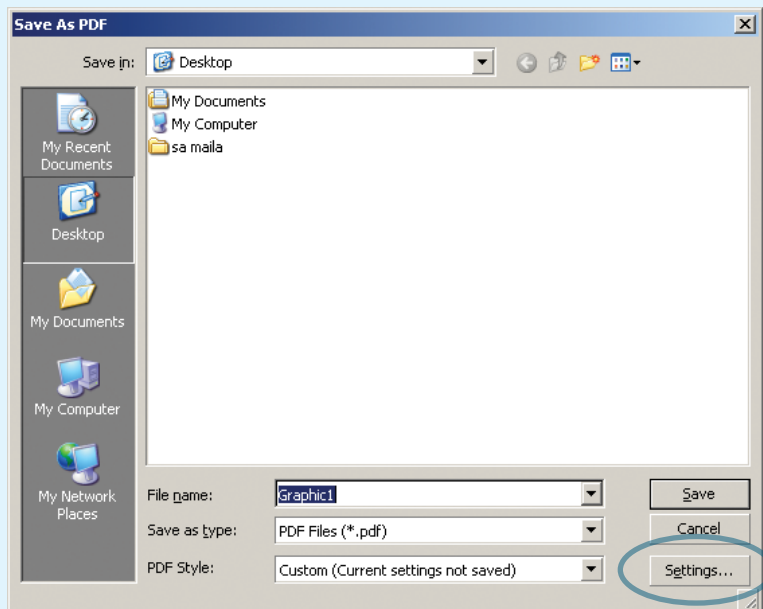
IZRADA PDF FAJLA U PROGRAMU CORELDRAW

Kada ste sigurni da je sve u redu, izrađujete PDF fajl. To se radi pomoću komande **Publish to PDF** iz File menija (File -> Publish to PDF).

Komanda za izradu PDF-a

Odredite mesto snimanja i naziv fajla

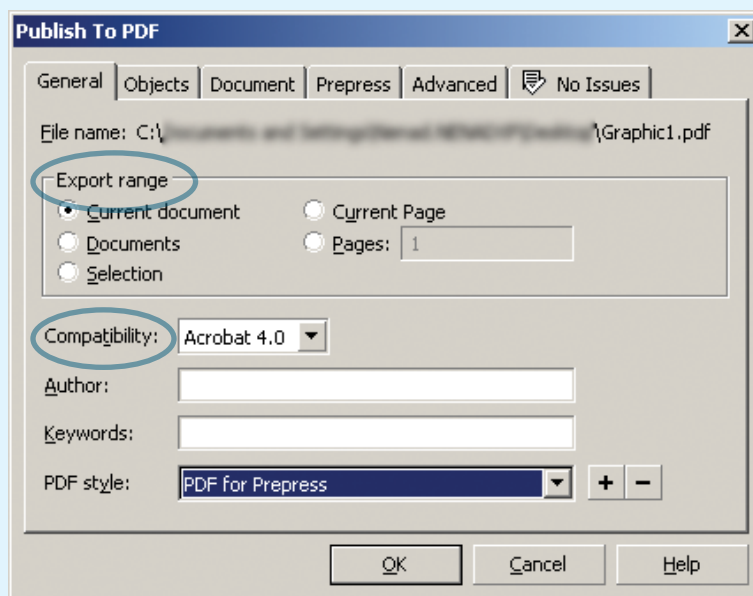

KARTICA "GENERAL"

Export range je izbor stranica koje treba se exportuju u PDF.

Compatibility podesite na Acrobat 4.0, a PDF style na PDF for Prepress

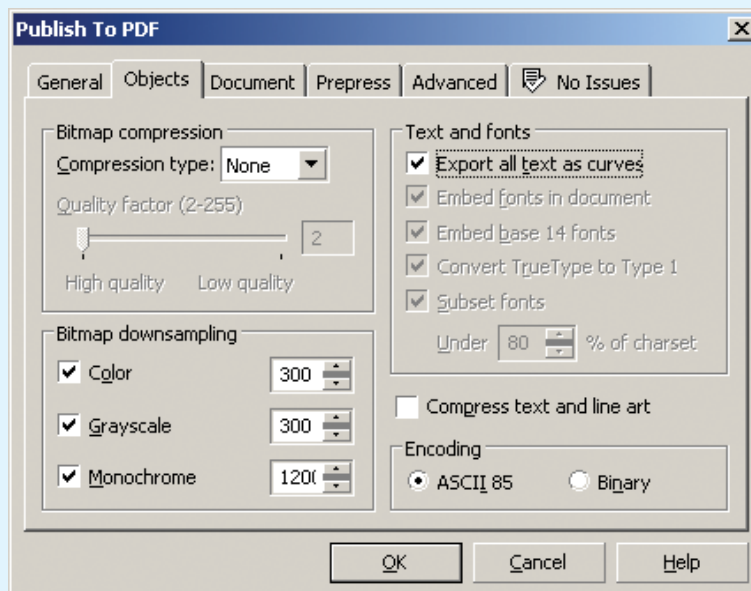
Broj stranica i kompatibilnost

KARTICA "OBJECTS"

Kompresiju bitmapa isključite, podesite da se tekst izvozi kao objekti (tako da nema eventualnih problema sa fontovima). **Bitmap downsamplig** (smanjivanje gustine bitmapa radi dobijanja manjeg fajla) možete koristiti prema priloženim parametrima, a možete i isključiti radi bržeg rada. Kompresovaje teksta i linija isključite. **Encoding** mora biti ASCII85 radi što veće kompatibilnosti.

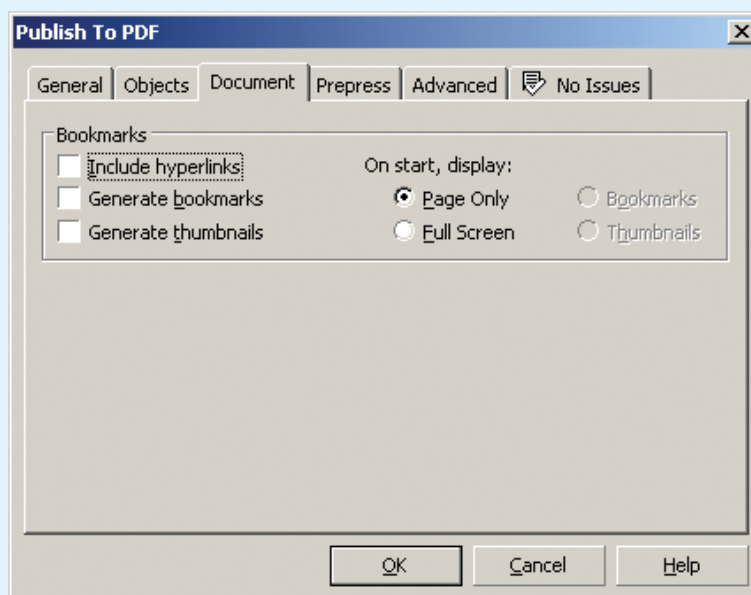
Kompresija

KARTICA "DOCUMENT"

Isključite sve tri opcije na levoj strani kartice. Izbor sa desne strane ekrana nema uticaja na pripremu, već samo na prikaz u Adobe Acrobat Reader-u.

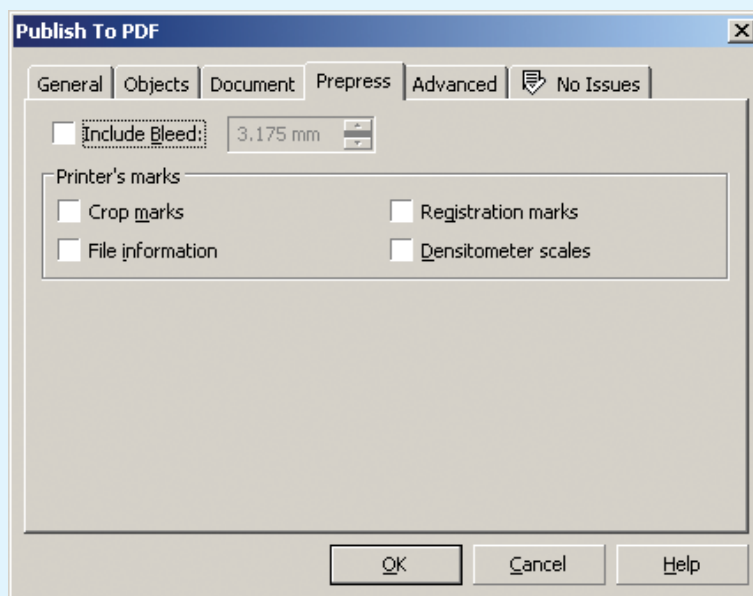
Isključite opcije stvaranja hiperveza (linkova) u dokumentu

KARTICA "PREPRESS"

Isključite sve prepress oznake pošto se one ubacuju kada se radi konačna montaža pre osvetljavanja.

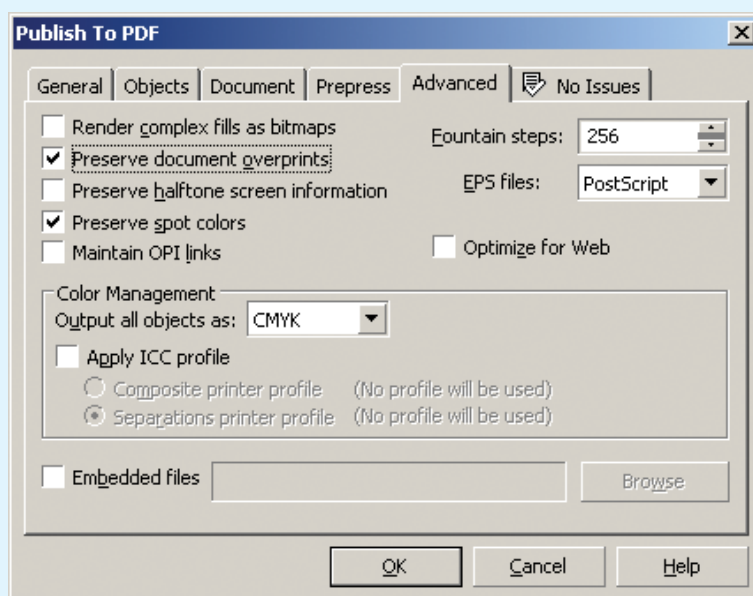
Isključite sve prepress oznake

KARTICA "ADVANCED"

Render complex fills as bitmaps opcija mora biti isključena da ne bi došlo do pretvaranja vektorskih popuna u bitmape. **Preserve document overprints** doznacava da u PDF dokumentu treba da budu sačuvani sva podešavanja naštampavanja. **Preserve spot colors** opcija sprečava pretvaranje posebnih boja u CMYK. **Fountain steps** treba biti 256 (ili veći, kada to bude bilo moguće). Ako ste uvlačili EPS fajlove, podešavanje EPS files treba da bude podešeno na **PostScript**. **Optimize for web** isključeno. U stavci **Color Management**, opcija **Output all objects as** treba da bude podešeno na CMYK. Ukoliko nemate Color Management uključen i kalibrisanu opremu, isključite **Apply ICC profile**.

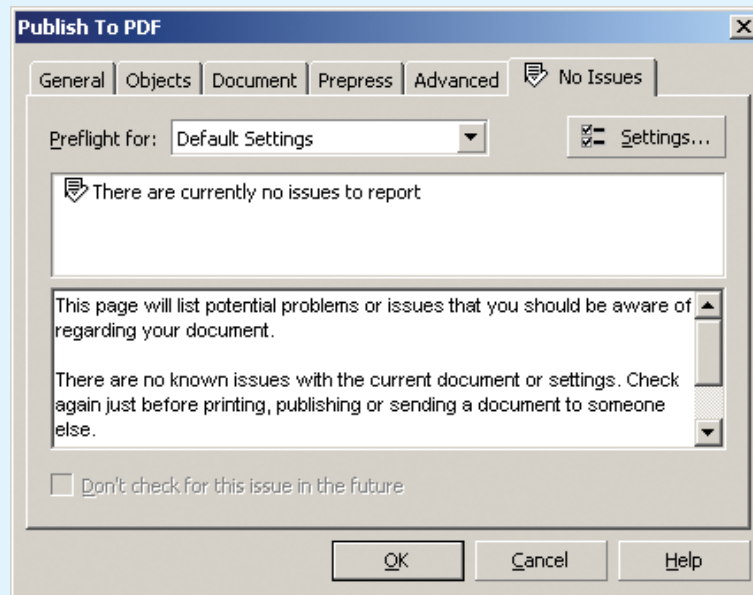
Napredna podešavanja

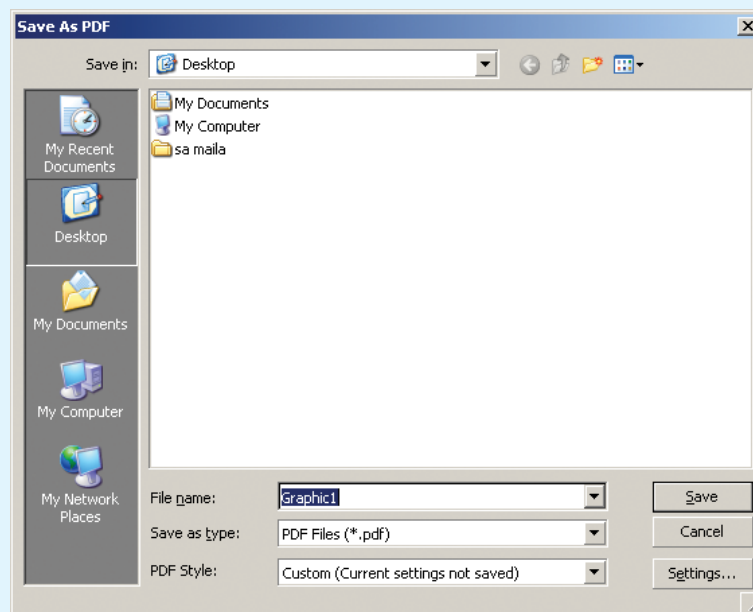
ZADNJA KARTICA

Treba da bude kao na slici, bez grešaka. Ako greške postoje, biće ispisane, a njihov broj će biti u prozoru kartice. Kada je sve završeno, pritisnite dugme OK.

Pregled grešaka

Pritisnite "Save" da bi pokrenuli konačnu izradu PDF fajla.

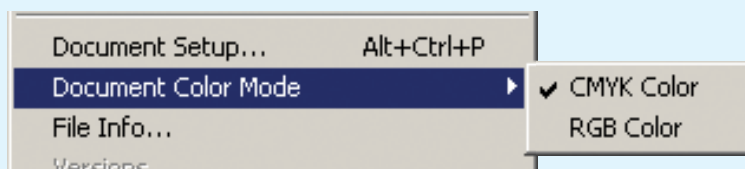
ILLUSTRATOR

PRIPREMA U PROGRAMU ADOBE ILLUSTRATOR

IZRADA PRIPREME U PROGRAMU ADOBE ILLUSTRATOR

Obavezno proverite podešeni kolorni prostor pre početka izrade pripreme. U meniju File postoji komanda **Document color mode** čiji podmeni mora označavati da CMYK izabarni kolorni prostor.

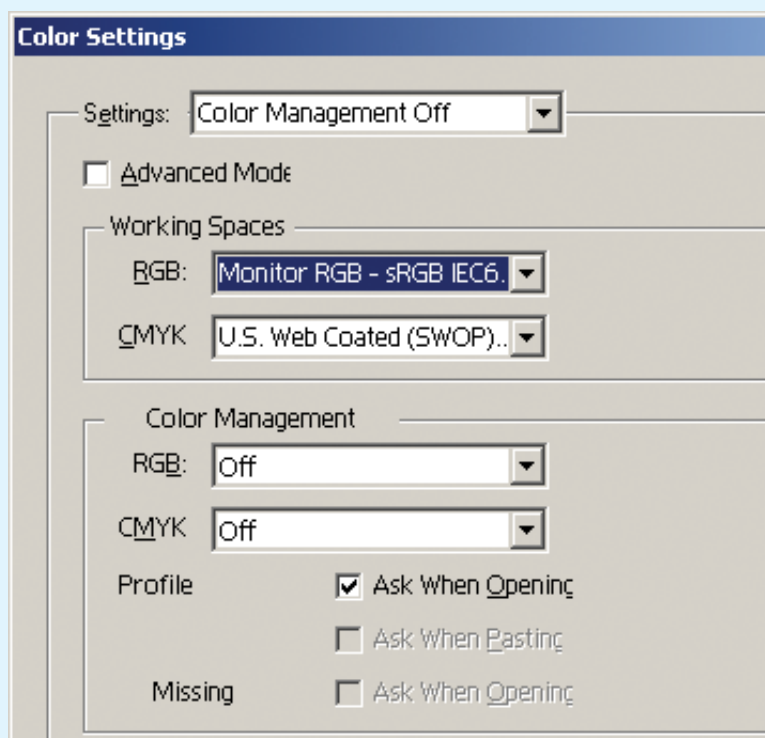
Proverite kolorni prostor

Ukoliko nemate kolorimetrijsku opremu, preporučujemo da isključite **Color Management**. U meniju Edit odaberite "**Color Settings**".

U prikazanom dijalogu selektujte "**Color Management Off**". Posle toga, sva dalja podešavanja u ovom dijalogu su nebitna.

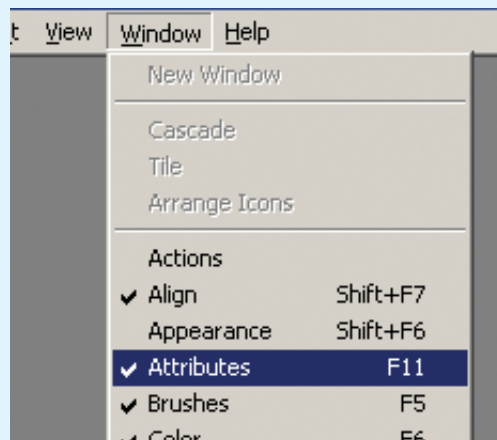
Isključite Color Management

Fajl mora biti izrađen tako da svi objekti koji imaju fill i/ili outline 100% crne imaju zadane Overprint Fill i/ili Overprint outline attribute posebno za svaki objekt. To se radi na sledeći način:

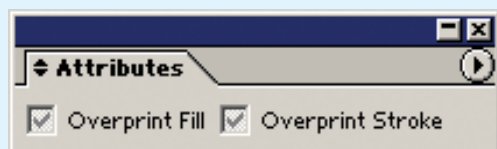
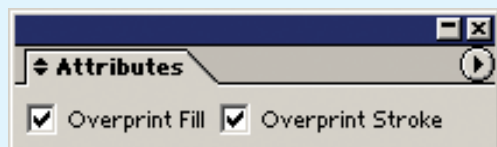
1. Aktivirajte paletu **Attributes** iz Windows menija, ako već nije aktivirana.

Aktivirajte paletu
Attributes

2. Selektujte objekte koji treba da ima 100% crni Fill ili Outline.
3. Zadajte Overprint Fill ako je Fill 100% crna i/ili Overprint Outline ako je Outline 100% crna pomoću palete. Popunjen kvadratić označava overprint.
4. Ukoliko je selektovana grupa objekata ili više objekata od kojih samo neki imaju overprint, kvadratići u paleti Attributes će biti zasivljeni.

Zadavanje
Overprint-a

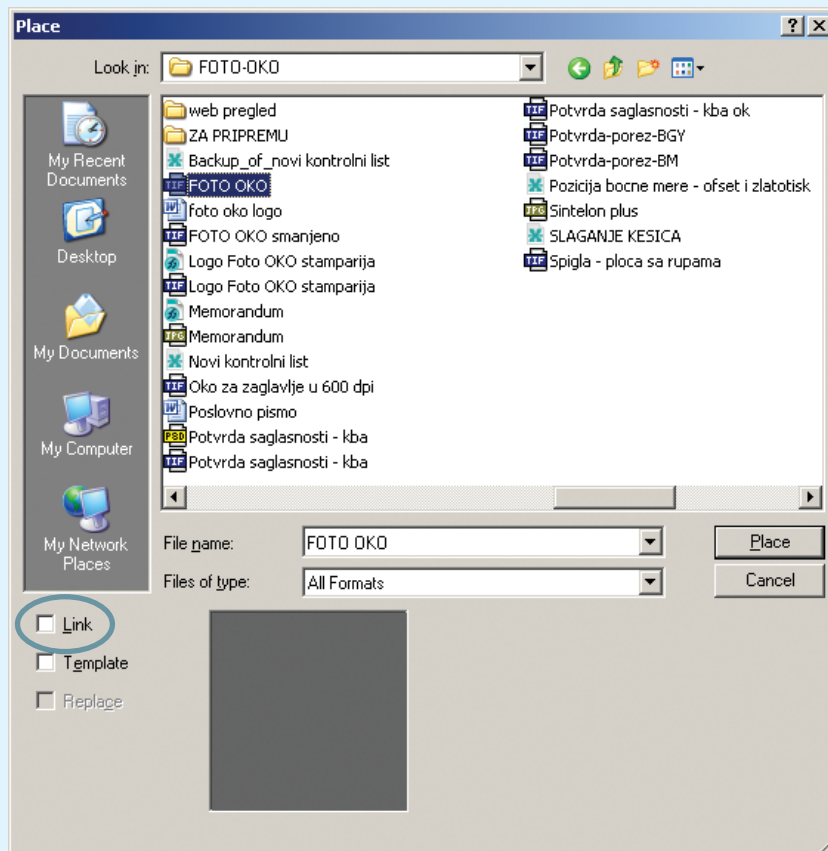

5. Isti postupak se primenjuje i kod drugih pokrivnih boja, kao što je npr. zlato, prema potrebi.
Napomnjemo još jednom da Illustrator nema opciju automatskog stavljanja overprinta na 100% crne boje kao ni pretragu objekata stranice po određenim atributima. Stoga za svaki objekt posebno tokom rada zadajte overprint po potrebi.

IMPORTOVANJE (UBACIVANJE) OBJEKATA KOJE ADOBE ILLUSTRATOR NE MOŽE DA EDITUJE

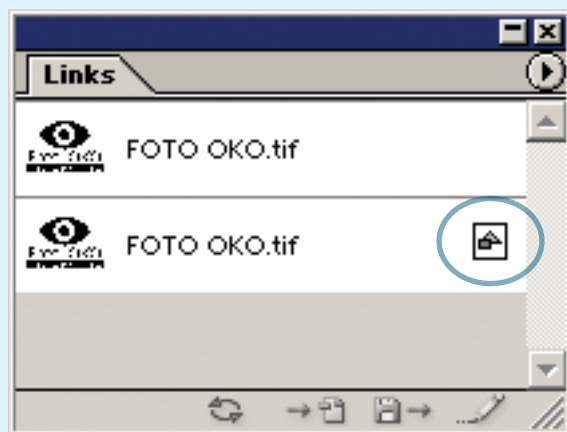
Objekti koje Adobe Illustrator ne može da edituje se mogu ubaciti pomoću komande **Place** iz File menija. Bitno je da su importovani fajlovi uključeni u pripremu **BEZ linkovanja** (linkovanjem se slika ne uključuje u fajl, već se koristi sa diska i mora se posebno snimiti radi transporta). Linkovanje smanjuje Illustratorov fajl, ali se dešavaju komplikacije kada ljudi zaborave da snime linkovane fajlove ili snime pogrešnu verziju linkovanog fajla u prikupljanju fajlova za prenos do štamparije. Zbog toga je potrebno da fajlovi budu importovani bez linkovanja.

Polje "Link" mora biti prazno!

Ikonica u desnom uglu pokazuje da slika nije linkovana tj. da je ebedovana

* Slika bez ikonice je linkovana

PROVERA PRIPREME

Priprema mora biti urađena samo pomoću CMYK sistema boja (i prema potrebi - dodatnih posebnih boja).

Zavisno o željama, posebne boje se mogu štampati kao posebne boje (što poskupljuje štampu) ili razložiti na CMYK boje (takve boje su približne boji koju ste zahtevali, ali nisu identične). Ponekad je rad sa dodatnim bojama neophodan, ako su u pitanju velike uniformne površine jedne boje koja nije osnovna u CMYK sistemu boja.

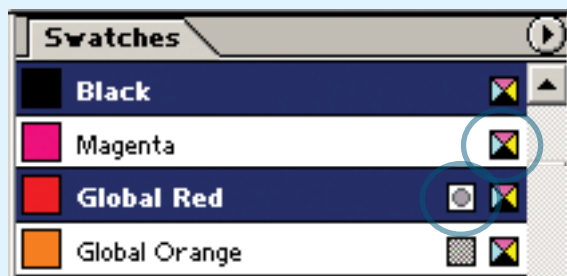
Bitmape (slike) obavezno moraju biti u CMYK (kolor), Grayscale (bela-siva-crna) ili Bitmap (crno-belo) kolornim prostorima. Jedino tada postoji sigurnost u rezultat. Adobe Illustrator može da koristi RGB slike (kakve daju npr. digitalni foto-aparti) i da ih pri štampi ili izvozu konvertuje u CMYK, ali nikada niste sigurni u rezultat takve konverzije.

Zato se konverzija u CMYK (kolor), Grayscale (bela-siva-crna) ili Bitmap (crno-belo) vrši pre importovanja (ubacivanja) slike u pripremu.

Takođe, sve upotrebljene boje se moraju konvertovati u CMYK. Da je boja u CMYK sistemu boja pokazuje kvadratić u 4 boje.

Posebne (Spot) boje su označene drugom oznakom pored CMYK kvadratića, koja izgleda kao kružnica upisana u kvadrat.

Ikonica u "Swatches" paleti pokazuje sistema boja

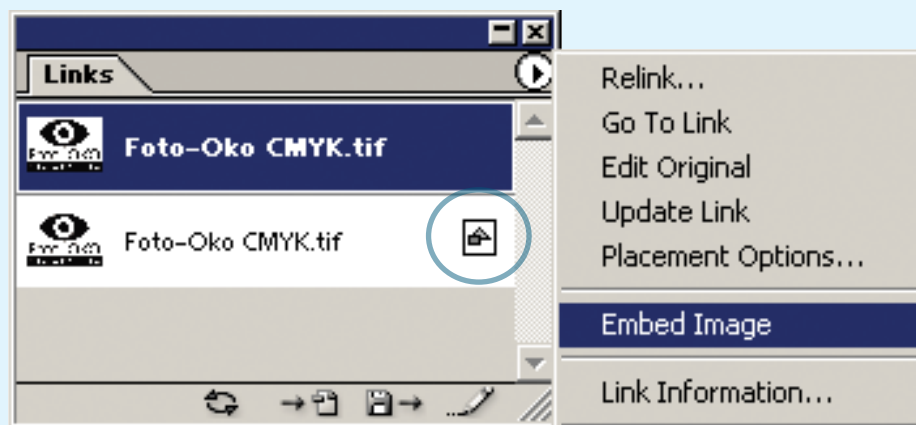

Slika je embedovana u fajl ako u paleti Links pored naziva te slike (objekta) postoji kvadratić sa upisanim pravougaonikom trouglom.

Slike koje su slučajno importovane kao linkovane se moraju postaviti u fajl kao nelinkovane (embed). To se radi pomoću komande Embed image iz palete Links.

U Adobe Illustratoru ne postoji mogućnost kontrole da li je slika uvećana ili umanjena. To se može saznati samo tako da ponovo ubacite isti fajl i uporedite dimenzije. Zato bi bilo dobro da unapred pripremite bitmape u veličini koja bi bila potrebna.

Ikonica u "Links" paleti pokazuje da je slika embedovana

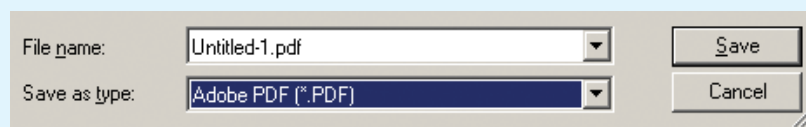

IZRADA PDF FAJLA U PROGRAMU ADOBE ILLUSTRATOR

Kada ste sigurni da je sve u redu, izrađujete PDF fajl. Fajl se radi tako što se pri snimanju (Save As) kao format bira **Adobe PDF**.

Ostali parametri su na slikama.

Komanda za izradu PDF-a

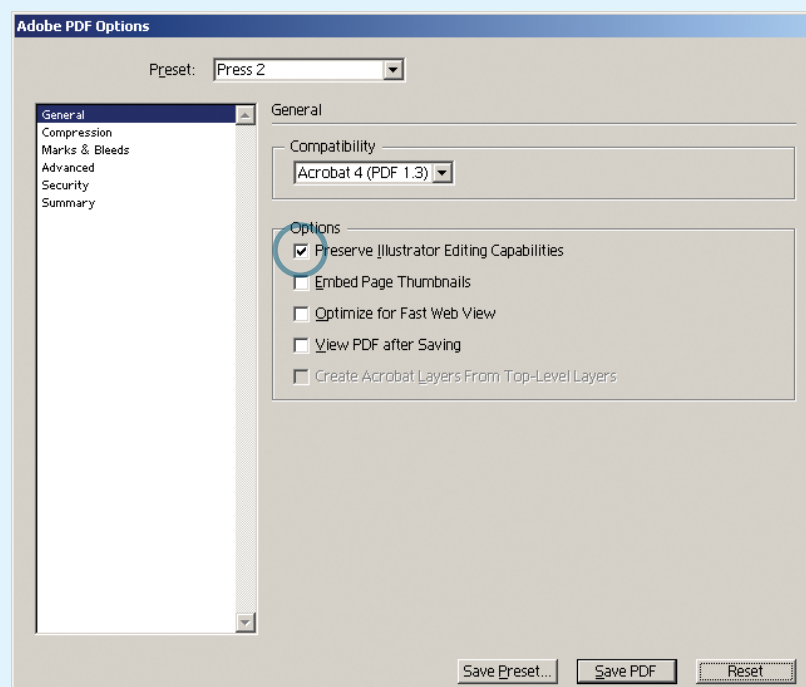

KARTICA "GENERAL"

Compatibility generalno treba postaviti na Acrobat 4. Samo ukoliko ste koristili prozirnost (transparency) u izradi pripreme, treba koristiti Acrobat 6 format.

Obavezno ostavite selektovanu stavku **Preserve Illustrator Editing Capabilities**. Tako ćete moći izvršiti korekciju u samom PDF fajlu.

Preserve Illustrator Editing Capabilities treba da ostane selektovana

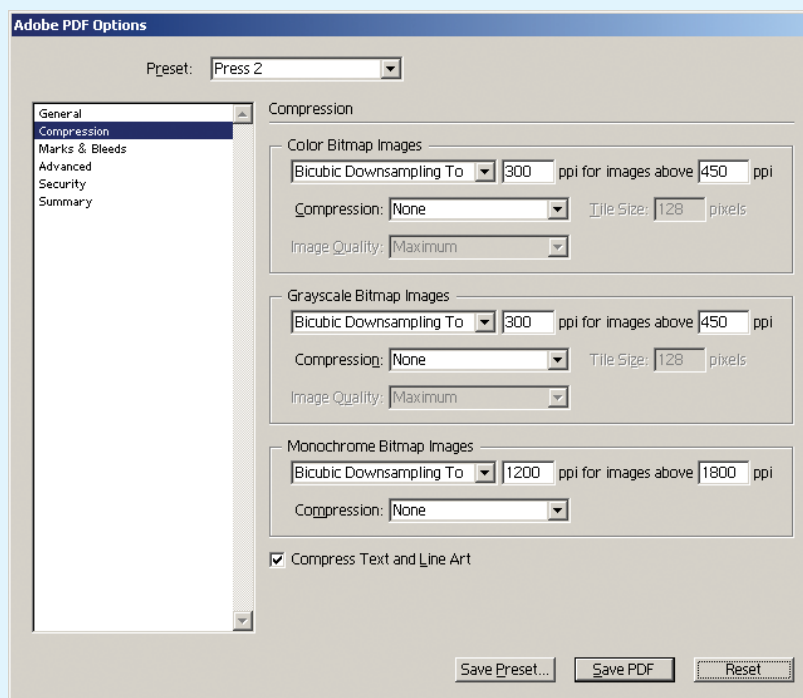

KARTICA "COMPRESSION"

Na slici su prikazana podešavanja koja se najčešće koriste. Navedene vrednosti su optimalne vrednosti (veće vrednosti prave mnogo veće fajlove, manje vrednosti daju grub otisak).

Ako imate slabiji računar ili je vreme veoma ograničeno, isključite sve kompresije (gde piše **Bicubic Downsampling** treba da stoji **Do not downsample**).

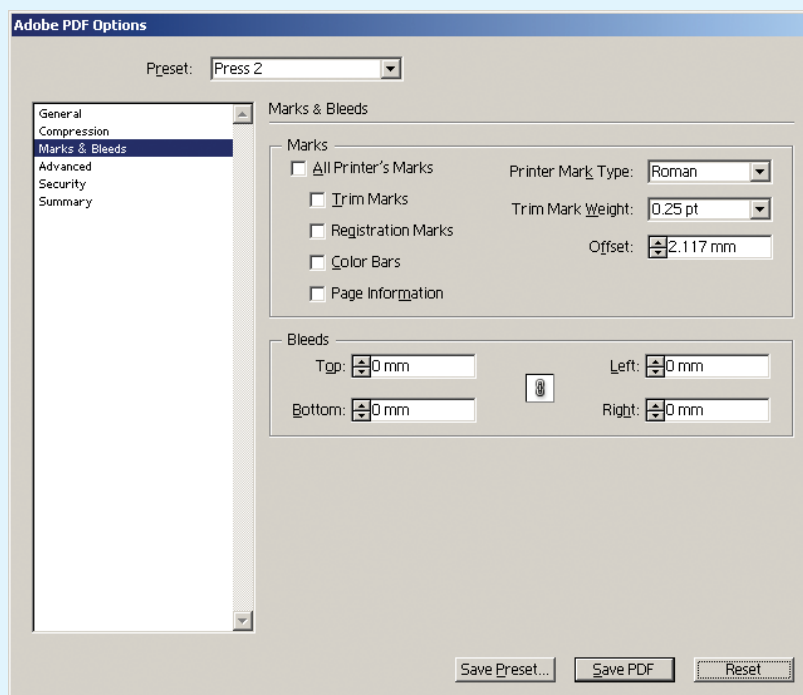
Kartica za kompresovanje fajla

KARTICA "MARKS & BLEEDS"

U sekciji **Marks** treba sve biti isključeno i **Bleeds** treba biti podešeno na 0. Sve potrebne oznake se stavljaju pri izradi montaže tabaka.

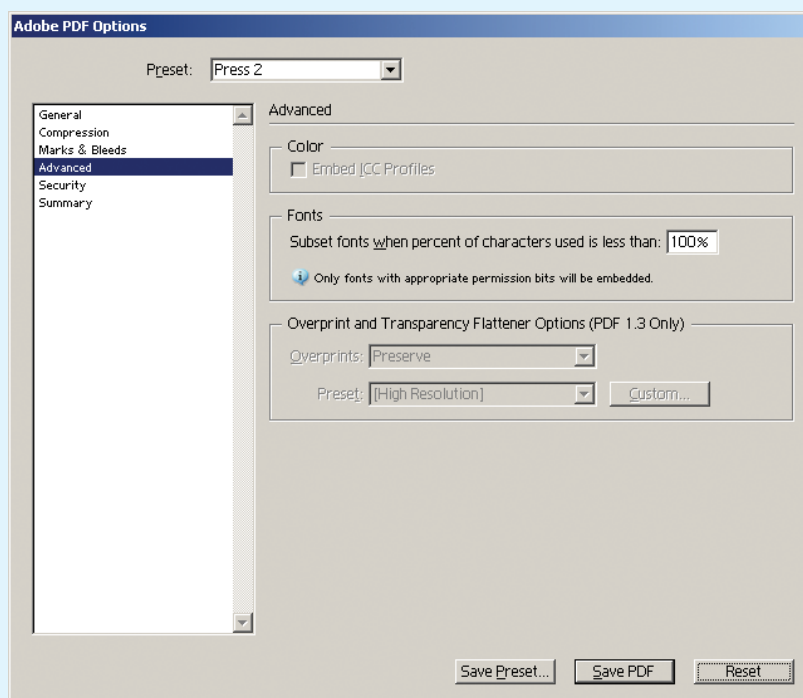
Marks i Bleeds treba da bude isključeno

KARTICA "ADVANCED"

U kombinaciji sa ostalim podešavanjima, nema bitnog uticaja na stvaranje PDF fajla.

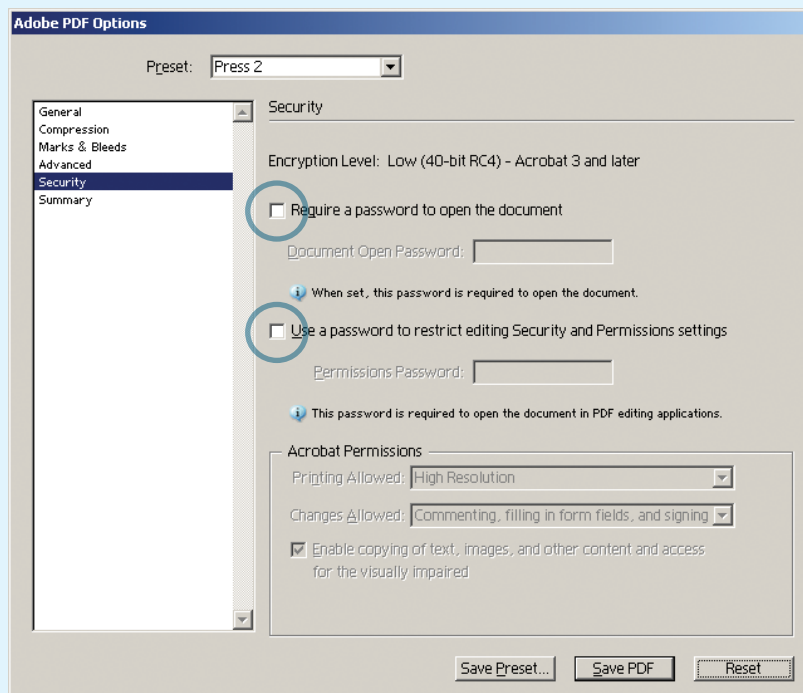
Napredna
podešavanja

KARTICA "SECURITY"

Polja bi trebalo da ostanu prazna. Nećemo biti u mogućnosti da otvorimo fajlove ukoliko nam ne dostavite lozinku.

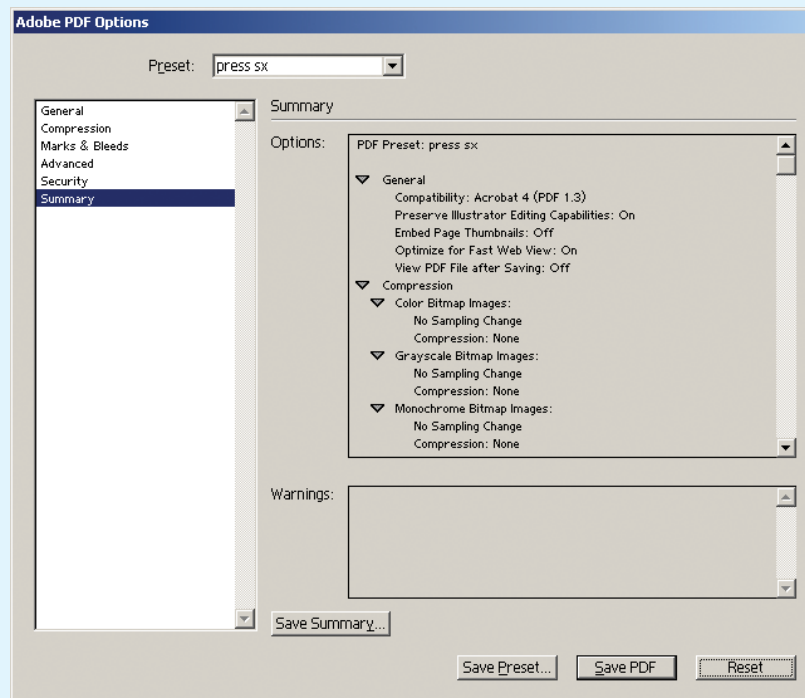
Sigurnosna
podešavanja

KARTICA "SUMMARY"

Polje **Warnings** bi trebalo biti prazno.

Pregled grešaka

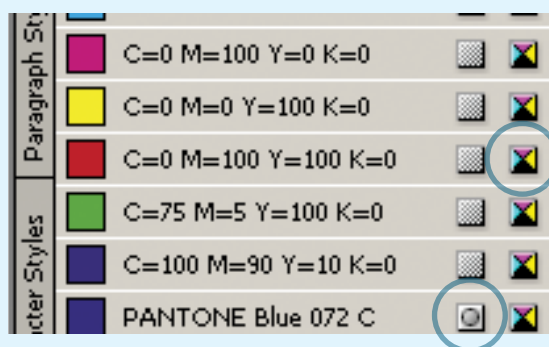
PRIPREMA U PROGRAMU ADOBE INDESIGN

IZRADA PRIPREME U PROGRAMU ADOBE INDESIGN

Sve boje moraju biti u CMYK kolornom modelu što se vidi po kvadratiću u CMYK bojama pored naziva boje.

Posebne (Spot) boje su označene kvadratićem koji ima upisan krstić i kružnicu (simulacija "pasera").

Različite oznake
za različite kolorne
modele

Overprint se zadaje kod svakog objekta nezavisno od odabrane boje sem 100% crne i vrši se preko dijaloga **Attributes** (meni Windows -> Attributes).

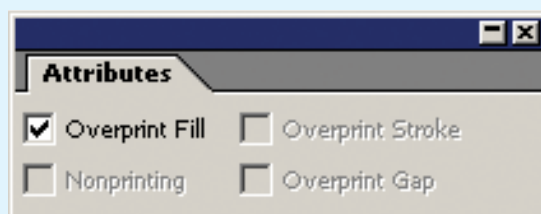
Overprint fill - naštopavanje boje unutar okvira ili lika

Overprint stroke - okvir se naštopava

Overprint gap - ako je okvir linija isprekidana drugom bojom

Nonprinting - objekt se ne štampa uopšte niti interreaguje sa objektima ispod sebe

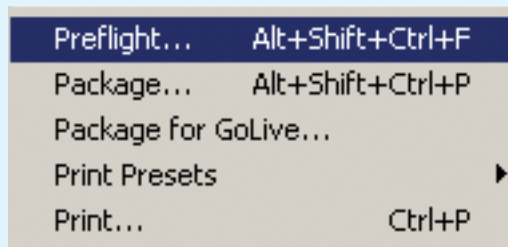
Podешavanja za
overprint

UBACIVANJE OBJEKATA KOJE ADOBE INDESIGN NE MOŽE DA EDITUJE I PROVERA PRIPREME

Objekti koje Adobe InDesign ne može da edituje se mogu ubaciti pomoću komande **Place** iz File menija. Bitno je da su importovani fajlovi u CMYK (kolor), Grayscale (crno-sivo-belo) i Bitmap (crnobelo) kolornim prostorima. Adobe InDesign može da uradi konverziju iz jednog u drugi kolorni prostor, ali ne možemo biti sigurni u dobijeni rezultat. Zato je bolje uraditi sve pre uvlačenja u Adobe InDesign. Proveru vršimo u Preflight dijalogu iz File menija.

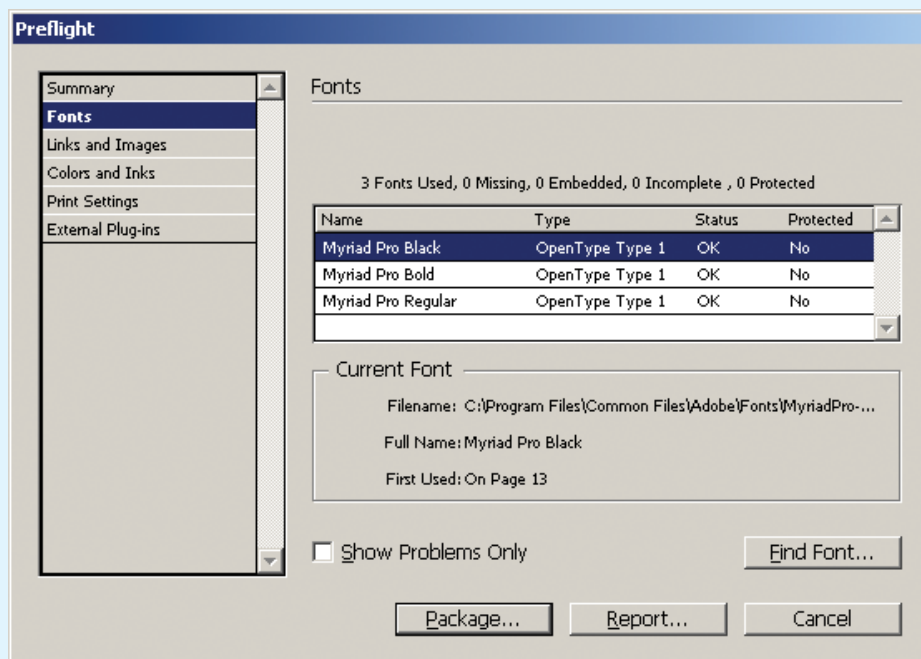
*"Preflight" panel
za pregled grešaka*

KARTICA "FONTS"

Ako ste koristili više fontova Potrebno je da status svih fontova bude "OK".

*Pregled korišćenih
fontova*

KARTICA "LINKS AND IMAGES"

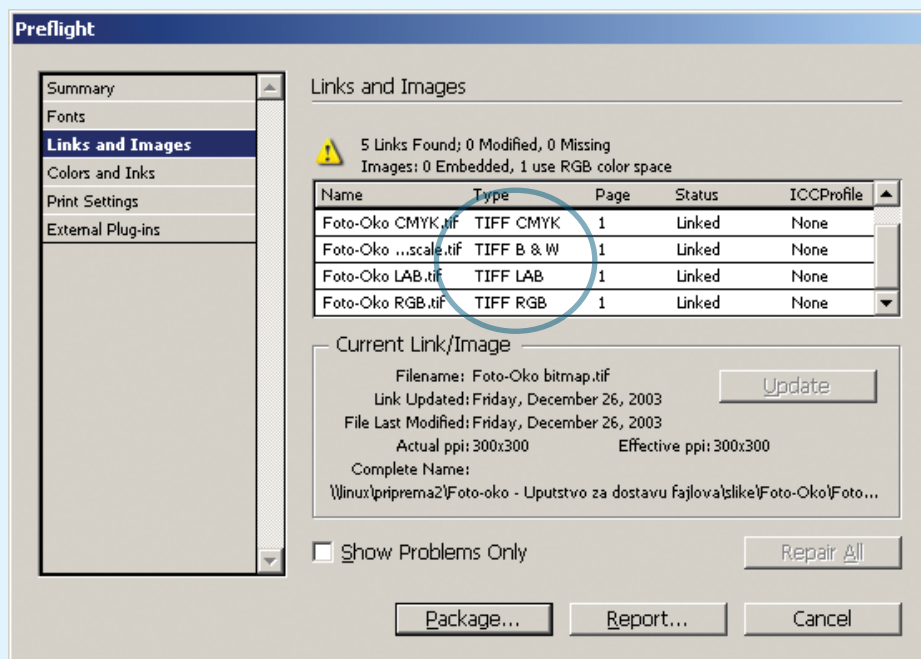
Ovde će biti prikazani linkovi koji su korišćeni.

OK!

* Dve gornje bitmape su u odgovarajućem kolornom sistemu

LOŠE!

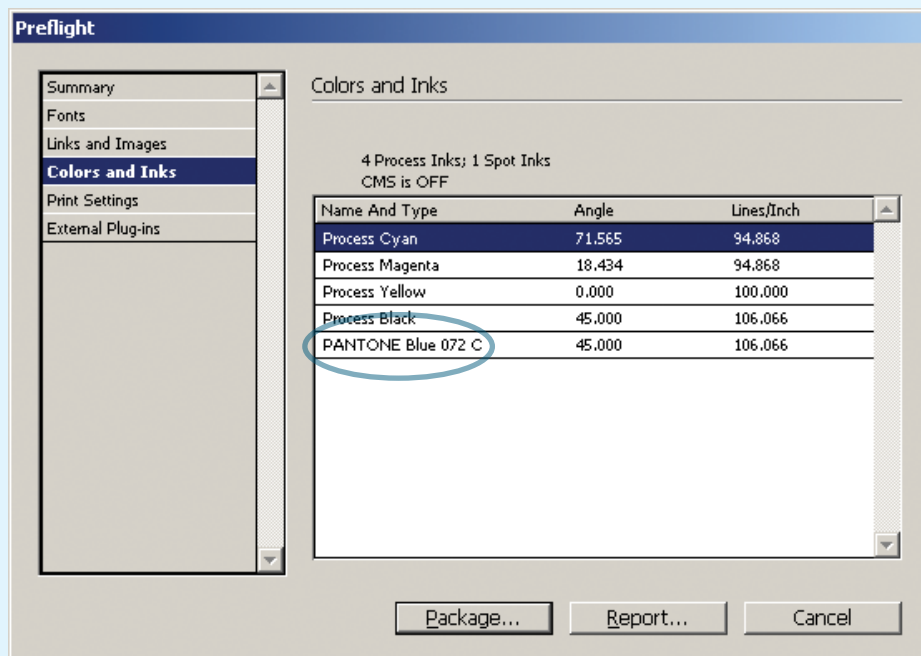
* Dve donje nisu u odgovarajućem kolornom sistemu

KARTICA "COLORS AND INKS"

Daje prikaz korišćenih boja.

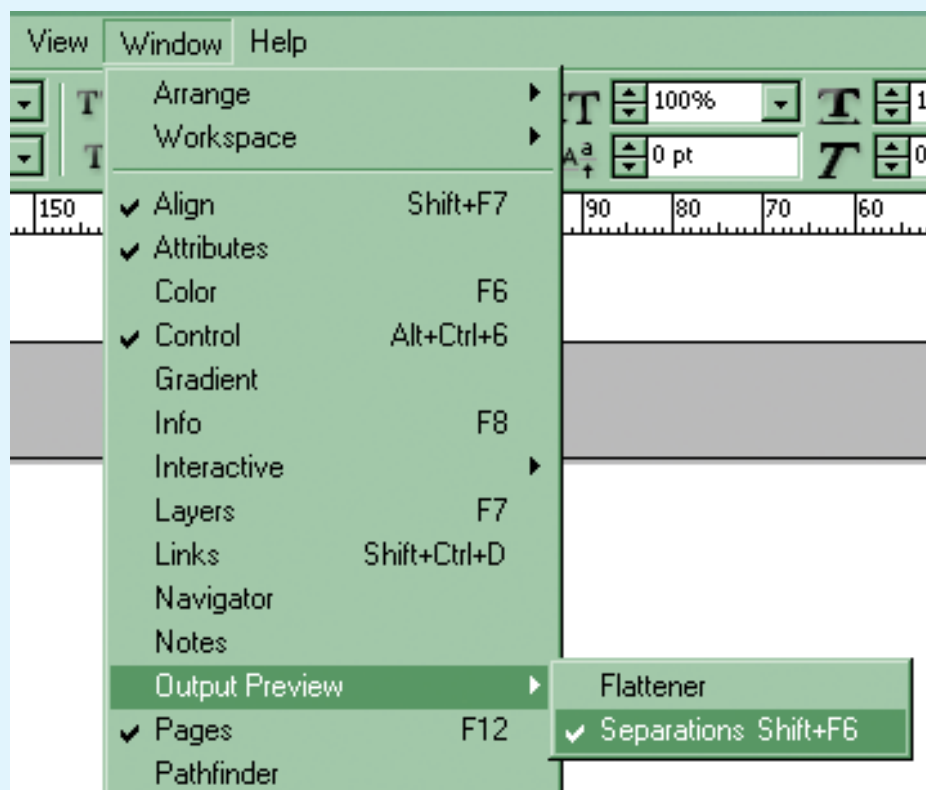
Posebna (spot) boja

Adobe InDesign je trenutno jedini DTP program koji nudi pregled separacija i kombinacija separacija pre štampe (slično kanalima u PhotoShop-u). U obzir uzima i sva overprint podešavanja, skrivanje objekata (ako im je zadan Nonprinting atribut) i spot boje. Ovo je samo promena prikaza i ne vrši nikakve izmene u pripremi.

Aktivira se iz menija **Window -> Output Preview -> Separations**.

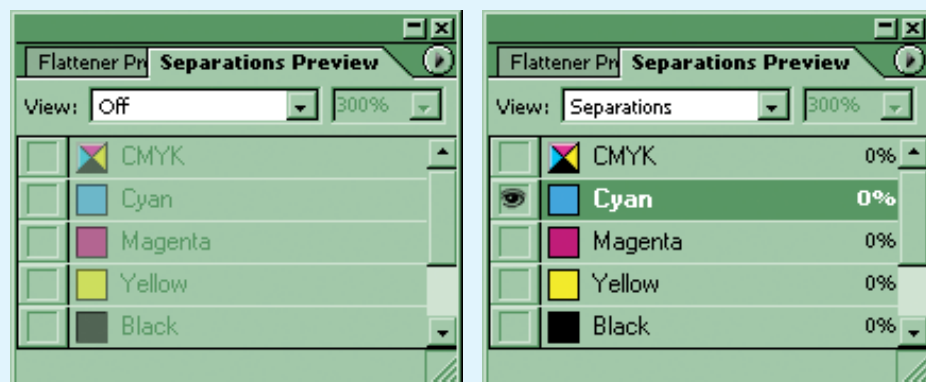
Uključivanje separacija

Separacije su isključene. Kliknite na reč "Off" i iz padajućeg menija odaberite opciju "Separations".

Odaberite kanal ili više kanala koje želite da pregledate. Procenti boje koji se prikazuju pored svakog kanala su procenti boje očitani na vrhu strelice kursora.

Isključen pregled separacije (slika levo) i pregled jednog kanala (slika desno)

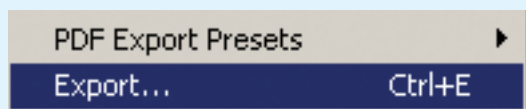

IZVOZ U PDF

Adobe InDesign koristi PDF format ravnopravno sa ostalim formatima pri importu, ali je PDF superioran pri izvozu (exportu) u slučaju kada se priprema nosi na izradu u druge štamparije ili na plotovanje.

Komanda za kreiranje PDF fajla je **Export** iz **File** menija.

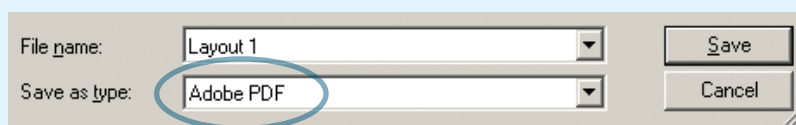
Komanda za
export PDF-a

U dijalogu koji se potom prikaže na ekranu se bira "**Adobe PDF**" kao vrsta fajla koji se snima.

Ostali parametri treba da budu kao na slikama.

Fajl snimate kao
PDF

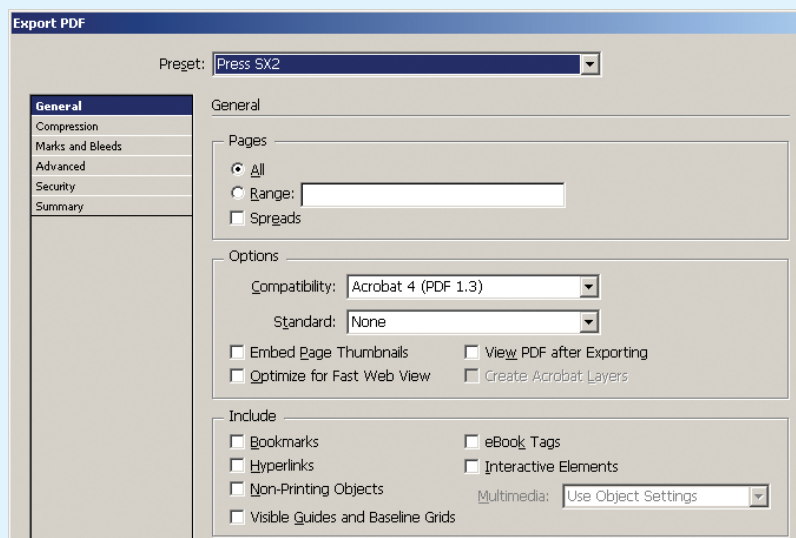
KARTICA "GENERAL"

Odaberite stranice koje želite da eksportujete u PDF fajl.

Compatibility postavite na Acrobat 4 (PDF 1.3). Ako ste koristili prozirnost (Transparency) u izradi pripreme, obavezno postavite ovo podešavanje na Acrobat 6 (PDF 1.5), jer bi prozirnost mogla da se drugačije ponaša u odnosu na ono što se hteli.

Sve ostalo isključite.

Podesite
kompatibilnost

KARTICA "COMPRESSION"

Podesite sve na **Bicubic Downsampling to 300PPI, Compression None**. Isključite i Compress Text and Line Art. Ukoliko imate sporiji računar, malo memorije ili vreme veoma ograničeno, umesto na Bicubic Downsampling postavite podešavanje None. Isključite i Compress Text and Line Art i Crop Image data to Frames. Time ćete dobiti veći PDF fajl, ali će vreme obrade biti kraće.

Podesite kompresiju

KARTICA "MARKS AND BLEEDS"

Sve isključite. Sve potrebne oznake će biti stavljene pri izradi montaže. **Bleed** postavite na 0mm.

Marks i Bleeds treba da bude isključeno

KARTICA "ADVANCED"

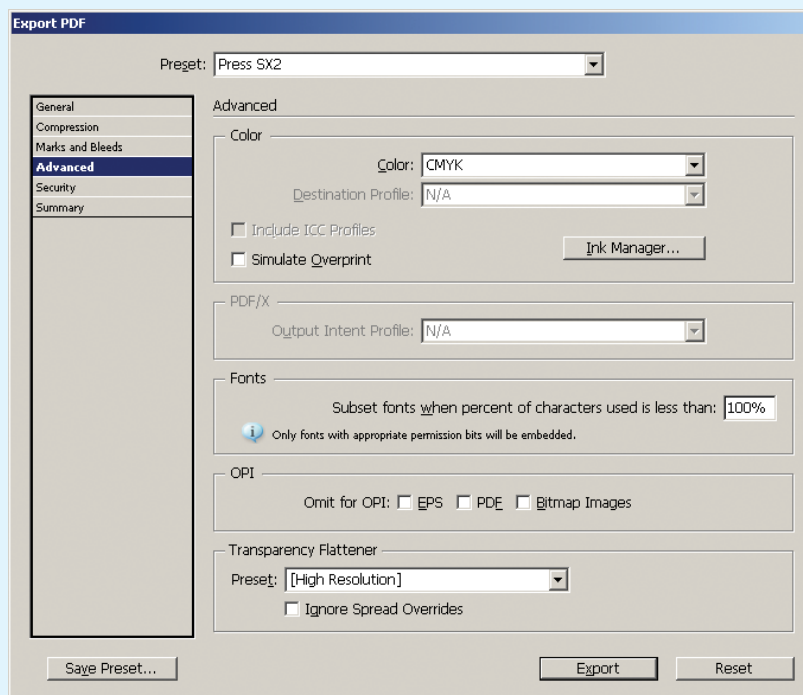
Color podesite na **CMYK** da bi sve bilo u CMYK kolornom prostoru. Isključite **Simulate Overprint** jer je bolje da se svi potrebni overprintovi postave objekt po objekt pri izradi pripreme.

OPI obavezno sve isključite, kako bi sve slike u potrebnoj rezoluciji bile uključene u PDF fajl.

Transparency Flattener postavite na High Resolution radi dobijanja što višeg kvaliteta PDF fajla.

Na kraju pritisnite dugme "Export"

*Napredna
podešavanja*

U idealnom slučaju se priprema svih delova obavi u odgovarajućim programima pre početka slaganja i to tako da je moguće raditi dorade.

Naša preporuka su:

- **CorelDRAW** za iscrtavanje nekog lika od početka u vektorskom obliku (pošto CorelDRAW ima najbolji modul za crtanje od početka, ako se niste navikli na druge programe);
 - **Adobe Illustrator** za sav vektorski rad, kontrolu i preciznu doradu crteža;
 - **Adobe PhotoShop** za sve radove nad bitmapama;
 - **Adobe InDesign** za konačno slaganje.
1. Poželjno je (ali ne i obavezno) da se bitmape ne koriste u programima za rad sa vektorima osim za pectavanje po bitmapama. Kombinovanje vektorskih objekata i bitmapa bi trebalo da se vrši u DTP programu (InDesign ili QuarkXPress) jednostavnim postavljanjem objekata jednog preko drugog.
 2. Poželjno je da tekst bude urađen u DTP programu, pogotovo ako je duži.
 3. Novije verzije InDesign-a i QuarkXPress-a podržavaju direktno ubacivanje PSD formata i rad sa PhotoShopovim slojevima (Layers), tako da toplo preporučujemo korišćenje PSD formata za bitmape. Time štedite na vremenu i u prostoru na disku (ne morate da snimate kopiju koja bi morala biti bez slojeva; potrebne izmene radite direktno na fajlu koji se uvlači u DTP program).
 4. Ako ste radili slaganje u InDesign-u, obavezno pregledajte pripremu u **Separations Preview**. Ako ste radili pripremu u nekom drugom programu, pregledajte u Adobe Acrobat-u separacije pomoću komande **Output Preview** iz menija Advanced. U istom meniju uključite i opciju **Overprint Preview**.

*Na ekranu
bez pregleda
separacija*

*Na ekrenu sa
pregledom
separacija i u
štampi*

5. Ne zaboravite, samo je **PDF fajl univerzalno upotrebljiv i nepromenljiv**, bez obzira na operativni sistem, vrstu računara, program koji ga proziva, prisustvo ili odsustvo fontova, sve dok ne treba da se uradi neka izmena.

Zbog toga se PDF i preferira kao način da priprema bude tačna filmovana, stavljena na ploče i odštampana. Takođe, značajno olakšava manipulaciju i štiti dizajn jer nije potrebno nositi sve fajlove koji čine pripremu. Već se radi na pripremi sledeće generacije univerzalno upotrebljivog formata koji će naslediti PDF, ali će još mnogo vremena proći dok se ne ustali kao sada PDF.

